Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS KENDELSE (Tredje Afdeling)

17. januar 2012*

»Ophavsret — informationssamfundet — direktiv 2001/29/EF — artikel 5, stk. 1 og 5 — litterære og kunstneriske værker — reproduktion af korte uddrag af litterære værker — avisartikler — midlertidige og flygtige reproduktioner — teknisk proces bestående af en scanning af artiklerne efterfulgt af en konvertering til en tekstfil, en elektronisk bearbejdning af reproduktionen og lagring af en del af denne reproduktion — midlertidige reproduktionshandlinger, som udgør en integrerende og væsentlig del af en sådan teknisk proces — formålet med disse handlinger bestående i en lovlig brug af et værk eller en anden frembringelse — den selvstændige økonomiske værdi af disse handlinger«

I sag C-302/10,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Højesteret (Danmark) ved afgørelse af 16. juni 2010, indgået til Domstolen den 18. juni 2010, i sagen:

Infopaq International A/S

mod

Danske Dagblades Forening,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne J. Malenovský (refererende dommer), E. Juhász, G. Arestis og T. von Danwitz,

generaladvokat: V. Trstenjak

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Infopaq International A/S ved advokat A. Jensen

— Danske Dagblades Forening ved advokat M. Dahl Pedersen

— den spanske regering ved N. Díaz Abad, som befuldmægtiget

— Europa-Kommissionen ved J. Samnadda og H. Støvlbæk, som befuldmægtigede,

* Processprog: dansk.

idet Domstolen har til hensigt at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i henhold til procesreglementets artikel 104, stk. 3, første afsnit,

afsagt følgende

Kendelse

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 5, stk. 1 og 5, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (EFT L 167, s. 10).

2 Denne anmodning er blevet fremsat inden for rammerne af en retssag mellem Infopaq International A/S (herefter »Infopaq«) og Danske Dagblades Forening (herefter »DDF«), hvorunder Infopaq har nedlagt påstand om, at det fastslås, at selskabet ikke var forpligtet til at indhente tilladelse fra indehaverne af ophavsrettighederne til udførelse af handlinger, der består i reproduktion af avisartikler ved hjælp af en automatiseret proces omfattende en scanning og en konvertering af disse til en digital fil efterfulgt af en elektronisk bearbejdning af filen.

Retsforskrifter

EU-retten

3 I 4., 9.-11., 21., 22., 31. og 33. betragtning til direktiv 2001/29 er anført følgende:

»(4) En harmoniseret retlig ramme for ophavsret og beslægtede rettigheder vil i kraft af den øgede retssikkerhed samtidig med overholdelsen af et højt beskyttelsesniveau for de intellektuelle ejendomsrettigheder medføre betydelige investeringer i kreativ og innovativ virksomhed, herunder i netinfrastruktur […]

[…]

(9) Udgangspunktet for en harmonisering af ophavsret og beslægtede rettigheder bør være et højt beskyttelsesniveau, da sådanne rettigheder er af afgørende betydning for den intellektuelle skabelsesproces. […]

(10) Hvis ophavsmænd og kunstnere skal kunne fortsætte deres kreative og kunstneriske arbejde, er det nødvendigt, at de modtager et passende vederlag for anvendelsen af deres værker […]

(11) En effektiv og rigoristisk beskyttelsesordning for ophavsret og beslægtede rettigheder er et af de vigtigste redskaber til at sikre de nødvendige ressourcer til skabelsesprocessen og kulturproduktion i Europa og navnlig garantere skabende og udøvende kunstneres uafhængighed og værdighed.

[…]

(21) Dette direktiv definerer de handlinger, der er omfattet af reproduktionsretten hvad angår de forskellige rettighedshavere. Definitionen bør være i overensstemmelse med gældende fællesskabsret. Det er nødvendigt med en bred definition af disse handlinger for at sikre retssikkerhed i det indre marked.

(22) Målsætningen om at yde reel støtte til kulturformidling må ikke virkeliggøres ved at give afkald på en effektiv beskyttelse af rettighederne og at acceptere ulovlig handel med eller kopiering af kunstværker eller piratkopiering.

[...]

(31) Det er nødvendigt at bevare en rimelig balance med hensyn til rettigheder og interesser mellem de forskellige kategorier af rettighedshavere og mellem de forskellige kategorier af rettighedshavere og brugere af beskyttede frembringelser. […]

[...]

(33) Med hensyn til eneretten til reproduktion bør der gælde en undtagelse for så vidt angår visse midlertidige reproduktionshandlinger, som er flygtige eller tilfældige og udgør en integrerende og væsentlig del af en teknisk proces, som udelukkende foretages med henblik på at muliggøre enten en mellemmands effektive transmission i et net mellem tredjemænd eller en lovlig anvendelse af et værk eller af andre frembringelser. De pågældende reproduktionshandlinger bør ikke have nogen selvstændig økonomisk værdi. For så vidt som handlingerne opfylder disse betingelser, bør denne undtagelse også dække browsing samt handlinger, der muliggør lagringer i cache-hukommelsen, herunder sådanne, som bidrager til, at transmissionssystemerne fungerer effektivt, forudsat at mellemmanden ikke ændrer informationen og ikke foretager indgreb i den lovlige anvendelse af teknologi, som er almindelig anerkendt og anvendt af industrien, med det formål at skaffe sig data om anvendelsen af informationen. En brug bør anses for lovlig, når den er godkendt af rettighedshaveren, eller når den ikke er undergivet lovmæssige restriktioner.«

4 Artikel 1, stk. 1, i direktiv 2001/29 bestemmer:

»Dette direktiv vedrører retlig beskyttelse af ophavsret og dermed beslægtede rettigheder inden for rammerne af det indre marked med særligt henblik på informationssamfundet.«

5 Direktivets artikel 2, litra a), har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne indfører en eneret til at tillade eller forbyde direkte eller indirekte, midlertidig eller permanent reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, helt eller delvis:

a) for ophavsmænd for så vidt angår deres værker […]«

6 I direktivets artikel 5 er fastsat følgende:

»1. Midlertidige reproduktionshandlinger efter artikel 2, som er flygtige eller tilfældige, som udgør en integrerende og væsentlig del af en teknisk proces, og som udelukkende har til formål at muliggøre

a) en mellemmands transmission i et netværk mellem tredjemænd, eller

b) en lovlig brug

af et værk eller en anden frembringelse, og som ikke har selvstændig økonomisk værdi, er undtaget fra den i artikel 2 nævnte ret til reproduktion.

[…]

3. Medlemsstaterne kan indføre undtagelser fra eller indskrænkninger i de rettigheder, der er nævnt i artikel 2 og 3, i følgende tilfælde:

[…]

c) hvis der er tale om gengivelse i pressen, overføring til almenheden eller tilrådighedsstillelse af udgivne artikler om aktuelle økonomiske, politiske eller religiøse emner eller af værker eller andre frembringelser af samme karakter, der er udsendt over radio og tv, når en sådan anvendelse ikke udtrykkeligt er beskyttet og kilden, herunder ophavsmandens navn, anføres, eller hvis der er tale om anvendelse af værker eller andre frembringelser i forbindelse med redegørelse for dagsbegivenheder, og det sker i et omfang, som det informative formål berettiger til, og såfremt kilden med ophavsmandens navn angives, medmindre dette viser sig umuligt

d) hvis der er tale om citater med henblik på formål som kritik eller anmeldelser, forudsat at de vedrører et værk eller en anden frembringelse, som allerede er gjort tilgængelig for almenheden på lovlig vis, kilden med ophavsmandens navn angives, medmindre dette viser sig umuligt, og citaterne er i overensstemmelse med god skik og med hensyn til deres omfang ikke går ud over, hvad det særlige formål berettiger til

[…]

5. Undtagelser og indskrænkninger efter stk. 1, 2, 3 og 4 må kun anvendes i visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af værket eller andre frembringelser og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.«

Nationale bestemmelser

7 Artikel 2 og artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29 er blevet gennemført i dansk ret ved § 2 og § 11a, stk. 1, i lov nr. 395 af 14. juni 1995 om ophavsret (*Lovtidende* 1995 A, s. 1796), som ændret og kodificeret ved bl.a. lov nr. 1051 af 17. december 2002 (*Lovtidende* 2002 A, s. 7881).

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

8 Infopaq driver virksomhed med overvågning og analyse af medier i trykt form, der hovedsageligt består i udarbejdelse af resuméer af udvalgte artikler i danske dagblade og forskellige tidsskrifter. Denne udvælgelse foretages ud fra nogle med kunderne aftalte emnekriterier ved hjælp af en såkaldt »datafangstproces«. Resuméerne sendes til kunderne med e-mail.

9 DDF er de danske dagblades branchepolitiske organisation, der bl.a. har til opgave at bistå organisationens medlemmer i ophavsretlige spørgsmål.

10 I 2005 blev DDF bekendt med, at Infopaq i kommercielt øjemed foretog en bearbejdning af avisartikler uden tilladelse fra rettighedshaverne til disse artikler. DDF meddelte herefter Infopaq, at organisationen var af den opfattelse, at det var en forudsætning for bearbejdning af avisartikler efter den omhandlede fremgangsmåde, at der blev indhentet tilladelse.

11 Datafangstprocessen omfatter følgende fem stadier, der ifølge DDF munder ud i fire handlinger, der har karakter af reproduktion af avisartikler.

12 For det første registrerer Infopaqs medarbejdere manuelt de relevante publikationer i en elektronisk database.

13 For det andet scannes disse publikationer, efter at ryggen er skåret af, således at alle sider består af løse ark. Den del af publikationen, der skal bearbejdes, udvælges fra databasen, før publikationen indføres i scanneren. Dette gør det muligt at danne en TIFF-fil (»Tagged Image File Format«) for hver side i publikationen (herefter »TIFF-filen«). Derefter overføres TIFF-filen til en OCR-server (»Optical Character Recognition«) (visuel genkendelse af skrifttegn).

14 For det tredje konverterer OCR-serveren TIFF-filen til data, der kan bearbejdes digitalt. Som led i denne proces oversættes billedet af hvert bogstav til en karakterkode, der fortæller computeren, hvilket bogstav der er tale om. F.eks. oversættes billedet af bogstaverne TDC til noget, computeren kan behandle som bogstaverne TDC og omdanne til et format, som computerens system kan genkende. Disse data gemmes som tekstfiler, der kan »læses« af et hvilket som helst tekstbehandlingsprogram (herefter »tekstfilen«). OCR-processen afsluttes ved, at TIFF-filen slettes.

15 For det fjerde analyseres tekstfilen for at finde på forhånd definerede søgeord. For hver gang der findes et match til et søgeord, genereres data med angivelse af, i hvilken publikation, i hvilken sektion og på hvilken side der er fundet et match, samt hvor langt inde i teksten søgeordet forekommer angivet ved et procenttal mellem nul og hundrede, hvilket letter artiklens læsning. For yderligere at lette søgningen efter ordet ved læsning af artiklen gengives de fem forudgående og de fem efterfølgende ord (herefter »uddraget på 11 ord«). Processen afsluttes ved, at tekstfilen slettes.

16 For det femte afsluttes datafangstprocessen ved, at der udprintes en følgeseddel for hver side af publikationen, hvor søgeordet optræder. En følgeseddel kan eksempelvis have følgende indhold:

»4. november 2005 – Dagbladet Arbejderen, s. 3:

TDC: 73 % »et kommende salg af telekoncernen TDC, som forventes at blive opkøbt««.

17 Da Infopaq er af den opfattelse, at samtykke fra indehaveren af ophavsrettigheder ikke er påkrævet for at udføre en sådan aktivitet, anlagde selskabet sag mod DDF ved Østre Landsret med påstand om, at DDF tilpligtes at anerkende, at Infopaq er berettiget til at anvende ovennævnte fremgangsmåde uden samtykke fra brancheorganisationen eller dennes medlemmer. Østre Landsret frifandt DDF for Infopaqs påstand, hvorefter Infopaq indankede sagen for Højesteret.

18 Ifølge Højesteret er det ubestridt, at det ikke kræver samtykke fra rettighedshaverne at drive presseovervågningsvirksomhed med resuméskrivning, i det omfang denne virksomhed består i fysisk læsning af det enkelte dagblad foretaget af en person, manuel udvælgelse af de relevante artikler på grundlag af forud fastlagte søgeord samt levering af en manuelt udarbejdet følgeseddel til resuméforfatteren med angivelse af et identificeret søgeord i en artikel og artiklens placering i dagbladet. Parterne er endvidere enige om, at resuméskrivning i sig selv er lovlig og ikke forudsætter samtykke fra rettighedshaverne.

19 Det er desuden ubestridt, at datafangstprocessen består af to reproduktionshandlinger, nemlig dannelse af TIFF-filer under indscanningen af de trykte artikler og omdannelse af disse filer til tekstfiler. Det er herudover ubestridt, at denne fremgangsmåde indebærer en reproduktion af dele af de indscannede artikler, eftersom uddraget på 11 ord lagres, og disse 11 ord udskrives på papir som bærer.

20 Parterne i hovedsagen er imidlertid uenige om, hvorvidt disse to sidstnævnte handlinger udgør reproduktionshandlinger som omhandlet i artikel 2 i direktiv 2001/29. De er endvidere uenige om, hvorvidt samtlige de i hovedsagen omhandlede handlinger i givet fald er omfattet af undtagelsen i direktivets artikel 5, stk. 1, fra retten til reproduktion.

21 Under disse omstændigheder besluttede Højesteret den 21. december 2007 at udsætte sagen og forelægge Domstolen 13 præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af direktivets artikel 2, litra a), og artikel 5, stk. 1 og 5.

22 Domstolen besvarede disse spørgsmål ved dom af 16. juli 2009, Infopaq International (sag C-5/08, Sml. I, s. 6569), hvori den på den ene side fastslog, at en handling, der udføres som led i en datafangstproces, der bestod i, at uddraget på 11 ord lagres i computerens hukommelse og derefter udprintes, kunne henføres under begrebet delvis reproduktion som omhandlet i artikel 2 i direktiv 2001/29, såfremt – hvilket det tilkom den forelæggende ret at efterprøve – de elementer, der herved gengives, var udtryk for disses ophavsmands egen intellektuelle frembringelse. På den anden side konkluderede Domstolen, at selv om direktivets artikel 5, stk. 1, tillod at undtage reproduktionshandlinger, som er flygtige eller tilfældige, fra retten til reproduktion, udgjorde den sidste handling i den i hovedsagen omhandlede datafangstproces, hvorved Infopaq udprintede uddragene bestående af 11 ord, ikke en sådan flygtig eller tilfældig handling. Domstolen fastslog følgelig, at denne handling og den datafangstproces, som den indgik i, ikke kunne udføres uden tilladelse fra indehaverne af ophavsrettighederne.

23 Efter afsigelsen af denne dom var Højesteret imidlertid af den opfattelse, at det kunne blive aktuelt for retten at skulle tage stilling til, om Infopaq tilsidesatte direktiv 2001/29 ved at anvende den omhandlede fremgangsmåde bortset fra udprintningen af uddraget på 11 ord, dvs. ved at begrænse sig til at iværksætte de tre første reproduktionshandlinger. Højesteret besluttede følgelig at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er det af betydning for, om midlertidige reproduktionshandlinger udgør en »integrerende og væsentlig del af en teknisk proces«, jf. […] artikel 5, stk. 1, [i direktiv 2001/29], på hvilket stadie af den tekniske proces de finder sted?

2) Kan midlertidige reproduktionshandlinger udgøre en »integrerende og væsentlig del af en teknisk proces«, når de består i manuel indscanning af hele avisartikler, hvorved avisartiklerne transformeres fra et trykt medie til et digitalt medie?

3) Omfatter »lovlig brug«, jf. […] artikel 5, stk. 1, [i direktiv 2001/29], enhver form for brug, der ikke kræver rettighedshaverens samtykke?

4) Omfatter »lovlig brug«, jf. […] artikel 5, stk. l, [i direktiv 2001/29], en erhvervsvirksomheds indscanning af hele avisartikler og efterfølgende bearbejdning af reproduktionen til brug for virksomhedens resumeskrivning, selv om rettighedshaveren ikke har givet samtykke til disse handlinger, såfremt de øvrige betingelser i bestemmelsen er opfyldt?

Har det for besvarelsen af spørgsmålet betydning, om der består en lagring af de 11 ord efter datafangstprocessens afslutning?

5) Ud fra hvilke kriterier skal det bedømmes, om midlertidige reproduktionshandlinger har »selvstændig økonomisk værdi«, jf. […] artikel 5, stk. 1, [i direktiv 2001/29], såfremt de øvrige betingelser i bestemmelsen er opfyldt?

6) Kan brugerens rationaliseringsgevinster ved midlertidige reproduktionshandlinger indgå i bedømmelsen af, om handlingerne har »selvstændig økonomisk værdi«, jf. […] artikel 5, stk. l, [i direktiv 2001/29]?

7) Kan en erhvervsvirksomheds indscanning af hele avisartikler og efterfølgende bearbejdning af reproduktionen betragtes som »visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse« af avisartiklerne og »ikke indebærer urimelig skade for rettighedshavernes legitime interesser«, jf. […] artikel 5, stk. 5, [i direktiv 2001/29], såfremt betingelserne i direktivets artikel 5, stk. 1, er opfyldt?

Har det for besvarelsen af spørgsmålet betydning, om der består en lagring af de 11 ord efter datafangstprocessens afslutning?«

Om de præjudicielle spørgsmål

24 I henhold til artikel 104, stk. 3, første afsnit, i Domstolens procesreglement kan Domstolen, såfremt besvarelsen af et præjudicielt spørgsmål klart kan udledes af Domstolens praksis, efter at have hørt generaladvokaten, når som helst træffe afgørelse ved begrundet kendelse, idet den henviser til den pågældende retspraksis. Dette er tilfældet i den foreliggende sag.

Indledende bemærkninger

25 Det fremgår af artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29, at en reproduktionshandling er undtaget fra retten til reproduktion efter direktivets artikel 2, såfremt den opfylder fem betingelser, nemlig når handlingen

— er midlertidig

— er flygtig eller tilfældig

— udgør en integrerende og væsentlig del af en teknisk proces

— udelukkende har til formål at muliggøre en mellemmands transmission i et netværk mellem tredjemænd eller en lovlig brug af et beskyttet værk eller en anden frembringelse, og

— den ikke har selvstændig økonomisk værdi.

26 Det bemærkes dels, at disse betingelser er kumulative i den forstand, at manglende opfyldelse af blot én af disse bevirker, at reproduktionshandlingen ikke i medfør af artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29 er undtaget fra den i direktivets artikel 2 nævnte ret til reproduktion (Infopaq International-dommen, præmis 55).

27 Dels fremgår det af Domstolens praksis, at de ovenstående betingelser skal fortolkes indskrænkende, idet dette direktivs artikel 5, stk. 1, udgør en fravigelse af den i direktivet fastsatte almindelige regel, som kræver, at indehaveren af ophavsrettighederne giver tilladelse til enhver reproduktion af sit beskyttede værk (jf. Infopaq International-dommen, præmis 56 og 57, og dom af 4.10.2011, forenede sager C-403/08 og C-429/08, Football Association Premier League m.fl., Sml. I, s. 9083, præmis 162).

28 Det er i denne sammenhæng, at der skal foretages en gennemgang af de præjudicielle spørgsmål, hvorved den forelæggende ret ønsker oplyst, om reproduktionshandlinger, der udføres under en teknisk proces som den i hovedsagen omhandlede, opfylder tredje til femte betingelse i artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29 og betingelserne i direktivets artikel 5, stk. 5. Den præjudicielle forelæggelse vedrører derimod ikke første og anden betingelse i direktivets artikel 5, stk. 1, da Domstolen allerede har udtalt sig om disse betingelser i Infopaq International-dommens præmis 61-71.

Om det første og det andet spørgsmål vedrørende betingelsen om, at reproduktionshandlingerne skal udgøre en integrerende og væsentlig del af en teknisk proces

29 Med det første og det andet spørgsmål, der behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29 skal fortolkes således, at de midlertidige reproduktionshandlinger, der udføres under en datafangstproces som den i hovedsagen omhandlede, opfylder betingelsen om, at disse handlinger skal udgøre en integrerende og væsentlig del af en teknisk proces. I denne forbindelse har retten bl.a. spurgt, om det skal tillægges betydning, på hvilket stadium af den tekniske proces disse handlinger finder sted, og om det er af betydning, at den tekniske proces indebærer en menneskelig indgriben.

30 Begrebet »integrerende og væsentlig del af en teknisk proces« kræver, at de midlertidige reproduktionshandlinger helt og holdent udføres inden for rammerne af en teknisk proces, og at de således ikke helt eller delvist udføres uden for en sådan proces. Dette begreb indebærer ligeledes, at udførelsen af den midlertidige reproduktionshandling er nødvendig i den forstand, at den pågældende tekniske proces ikke ville kunne udføres korrekt og effektivt uden denne handling (jf. i denne retning Infopaq International-dommen, præmis 61).

31 Da artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29 desuden ikke præciserer, på hvilket stadium af den tekniske proces de midlertidige reproduktionshandlinger skal foretages, kan det ikke udelukkes, at en sådan handling indleder eller afslutter denne proces.

32 På samme måde er der intet i denne bestemmelse, der tilsiger, at den tekniske proces ikke må indebære nogen menneskelig indgriben, og navnlig at det er udelukket, at denne fremgangsmåde iværksættes manuelt med det formål at fremstille en første midlertidig reproduktion.

33 I det foreliggende tilfælde bemærkes, at den omhandlede tekniske proces består i at foretage elektroniske og automatiske søgninger i avisartikler og i at identificere og udvælge forud fastlagte søgeord fra disse artikler med henblik på at effektivisere udarbejdelsen af resuméer af avisartikler.

34 I denne forbindelse indtræder der tre på hinanden følgende reproduktionshandlinger. De materialiserer sig ved dannelsen af TIFF-filen, dernæst ved dannelsen af tekstfilen og endelig ved dannelsen af den fil, der indeholder uddraget på 11 ord.

35 Herved er det først og fremmest ubestridt, at ingen af disse handlinger udføres uden for den pågældende tekniske proces.

36 Det er dernæst, set i lyset af betragtningerne i denne kendelses præmis 30-32, uden betydning, at en sådan teknisk proces iværksættes ved, at avisartikler manuelt indføres i en scanner med det formål at fremstille en første midlertidig reproduktion – nemlig dannelsen af TIFF-filen – og at den afsluttes ved en midlertidig reproduktion, nemlig dannelsen af den fil, der indeholder uddraget på 11 ord.

37 Endelig bemærkes, at den omhandlede tekniske proces ikke ville kunne udføres korrekt og effektivt uden de pågældende reproduktionshandlinger. Processen tilsigter nemlig at identificere forud fastlagte søgeord i avisartikler og herfra udvælge dem på en digital bærer. En sådan elektronisk søgning kræver således, at disse artikler konverteres fra papir som bærer til data, eftersom en sådan konvertering er nødvendig for at genkende de pågældende data, for at identificere søgeordene og for at udvælge disse.

38 I modsætning til det af DDF hævdede afkræftes denne konklusion ikke af den omstændighed, at det er muligt at skrive resuméer af avisartikler uden en reproduktion. Herved er det tilstrækkeligt at bemærke, at et sådant resumé udarbejdes udenfor denne proces, idet det sker efterfølgende, og det er følgelig ikke relevant for vurderingen af, om en sådan fremgangsmåde kan udføres korrekt og effektivt uden de pågældende reproduktionshandlinger.

39 Henset til ovenstående bemærkninger skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29 skal fortolkes således, at de midlertidige reproduktionshandlinger, der udføres under en datafangstproces som den i hovedsagen omhandlede, opfylder betingelsen om, at disse handlinger skal udgøre en integrerende og væsentlig del af en teknisk proces, uagtet at de indleder og afslutter denne proces og indebærer en menneskelig indgriben.

Om det tredje og det fjerde spørgsmål vedrørende betingelsen om, at reproduktionshandlingerne udelukkende skal have til formål at muliggøre enten en mellemmands transmission af et beskyttet værk eller en anden frembringelse i et netværk mellem tredjemænd, eller en lovlig brug af et sådant værk eller en sådan frembringelse

40 Med det tredje og det fjerde spørgsmål, der behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29 skal fortolkes således, at de midlertidige reproduktionshandlinger, der udføres under en datafangstproces som den i hovedsagen omhandlede, opfylder betingelsen om, at disse handlinger udelukkende skal have til formål at muliggøre enten en mellemmands transmission af et beskyttet værk eller en anden frembringelse i et netværk mellem tredjemænd, eller en lovlig brug af et sådant værk eller en sådan frembringelse.

41 Det bemærkes indledningsvis, at hensigten med de omhandlede reproduktionshandlinger ikke er at muliggøre en mellemmands transmission i et netværk mellem tredjemænd. Under disse omstændigheder skal det undersøges, om det eneste formål med disse handlinger er at muliggøre en lovlig brug af et beskyttet værk eller en anden frembringelse.

42 Som det fremgår af 33. betragtning til direktiv 2001/29, bør en brug i denne forbindelse anses for lovlig, når den er godkendt af den pågældende rettighedshaver, eller når den ikke er undergivet restriktioner i henhold til gældende lovgivning (dommen i sagen Football Association Premier League m.fl., præmis 168).

43 Med hensyn til hovedsagen bemærkes dels, at i den af den forelæggende ret beskrevne situation, hvor man afholder sig fra at foretage den sidste handling i den tekniske datafangstproces, nemlig udprintningen af uddraget bestående af 11 ord, er hensigten med den pågældende tekniske proces, herunder følgelig dannelsen af TIFF-filen, af tekstfilen og af den fil, der indeholder uddraget på 11 ord, at muliggøre en mere effektiv udarbejdelse af resuméer af avisartikler og dermed en brug heraf. Der er dels intet i de sagsakter, der er forelagt for Domstolen, der tyder på, at der med resultatet af denne tekniske proces, dvs. uddraget på 11 ord, tilsigtes en anden brug.

44 For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt denne brug er lovlig, er det ubestridt, at udarbejdelsen af et resumé af avisartikler ikke i den foreliggende sag er blevet tilladt af indehaverne af ophavsrettighederne til disse artikler. Desuagtet bemærkes, at en sådan aktivitet ikke er undergivet EU-retlige restriktioner. Det fremgår endvidere af Infopaqs og DDF's overensstemmende forklaringer, at udarbejdelsen af resuméet ikke udgør en aktivitet, der er underlagt restriktioner i dansk ret.

45 Under disse omstændigheder kan den omhandlede brug ikke anses for at være ulovlig.

46 Henset til ovenstående bemærkninger skal det tredje og det fjerde spørgsmål besvares med, at artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29 skal fortolkes således, at de midlertidige reproduktionshandlinger, der udføres under en datafangstproces som den i hovedsagen omhandlede, opfylder betingelsen om, at disse handlinger udelukkende har til formål at muliggøre en lovlig brug af et beskyttet værk eller en anden frembringelse.

Om det femte og det sjette spørgsmål vedrørende betingelsen om, at reproduktionshandlingerne ikke må have en selvstændig økonomisk værdi

47 Henset til konteksten i hovedsagen set under ét og til rækkevidden af de foregående spørgsmål må det femte og det sjette spørgsmål forstås således, at retten ønsker oplyst, om de midlertidige reproduktionshandlinger, der udføres under en datafangstproces som den i hovedsagen omhandlede, opfylder betingelsen i artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29 om, at disse handlinger ikke må have en selvstændig økonomisk værdi.

48 Herved bemærkes, at de midlertidige reproduktionshandlinger, der er omhandlet i artikel 5, stk. 1, har til formål at muliggøre adgangen til de beskyttede værker og brugen heraf. Eftersom disse værker har en selvstændig økonomisk værdi, må adgangen til dem og brugen af dem således nødvendigvis have en økonomisk værdi (jf. i denne forbindelse dommen i sagen Football Association Premier League m.fl., præmis 174).

49 Som anført i 33. betragtning til direktiv 2001/29 har de midlertidige reproduktionshandlinger – i lighed med de handlinger, der muliggør »browsing« og »lagringer i cache-hukommelsen« – desuden til formål at lette brugen af et værk eller at effektivisere denne brug. Disse handlinger indebærer således nødvendigvis, at der ved en sådan brug opstår en mulighed for at opnå rationaliseringsgevinster og dermed forøge fortjenesten eller nedsætte produktionsomkostningerne.

50 Disse handlinger må desuagtet ikke have en selvstændig økonomisk værdi i den forstand, at den økonomiske fordel, der opnås ved deres iværksættelse, ikke må være forskellig fra eller kunne adskilles fra den økonomiske fordel, der opnås ved lovlig brug af det pågældende værk, og den må ikke give anledning til en yderligere økonomisk fordel, der går ud over den, der opnås ved den nævnte brug af det beskyttede værk (jf. i denne retning dommen i sagen Football Association Premier League m.fl., præmis 175).

51 De rationaliseringsgevinster, der opstår ved iværksættelsen af midlertidige reproduktionshandlinger som de i hovedsagen omhandlede, har ikke en sådan selvstændig økonomisk værdi, for så vidt som de økonomiske fordele, der opnås ved deres brug, først realiseres ved brugen af reproduktionen, således at de ikke er forskellige fra eller kan adskilles fra de fordele, der opnås ved brugen heraf.

52 En fordel, der opnås ved en midlertidig reproduktion, er derimod forskellig og adskillelig, hvis ophavsmanden til denne handling må antages at kunne opnå en fortjeneste ved en økonomisk udnyttelse af selve de midlertidige reproduktioner.

53 Det samme gælder, hvis de midlertidige reproduktionshandlinger leder frem til en ændring af genstanden for reproduktionen, således som den forefindes på det tidspunkt, hvor den pågældende tekniske proces igangsættes, eftersom de nævnte handlinger således ikke længere har til formål at lette brugen heraf, men brugen af en anden genstand.

54 Det femte og det sjette spørgsmål skal følgelig besvares med, at artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29 skal fortolkes således, at de midlertidige reproduktionshandlinger, der udføres under en datafangstproces som den i hovedsagen omhandlede, opfylder betingelsen om, at disse handlinger ikke må have en selvstændig økonomisk værdi, såfremt dels iværksættelsen af disse handlinger ikke gør det muligt at opnå en yderligere fortjeneste, der går ud over den, der opnås ved lovlig brug af det beskyttede værk, dels at de midlertidige reproduktionshandlinger ikke leder frem til en ændring af dette værk.

Det syvende spørgsmål vedrørende betingelsen om, at reproduktionshandlingerne hverken må stride mod den normale udnyttelse af værket eller indebære urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser

55 Med det syvende spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 5, stk. 5, i direktiv 2001/29 skal fortolkes således, at de midlertidige reproduktionshandlinger, der udføres under en datafangstproces som den i hovedsagen omhandlede, opfylder betingelsen om, at reproduktionshandlingerne ikke må stride mod den normale udnyttelse af værket eller indebære urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.

56 I denne henseende skal det blot fastslås, at såfremt disse reproduktionshandlinger opfylder alle betingelserne i artikel 5, stk. 1, i direktiv 2001/29, således som de er blevet fortolket i Domstolens praksis, må det lægges til grund, at de ikke strider mod den normale udnyttelse af værket eller indebærer urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser (jf. dommen i sagen Football Association Premier League m.fl., præmis 181).

57 Det syvende spørgsmål skal følgelig besvares med, at artikel 5, stk. 5, i direktiv 2001/29 skal fortolkes således, at såfremt de opfylder alle betingelserne i direktivets artikel 5, stk. 1, skal de midlertidige reproduktionshandlinger, der udføres under en datafangstproces som den i hovedsagen omhandlede, anses for at opfylde betingelsen om, at reproduktionshandlingerne ikke må stride mod den normale udnyttelse af værket eller indebære urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.

Sagens omkostninger

58 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

1) Artikel 5, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet skal fortolkes således, at de midlertidige reproduktionshandlinger, der udføres under en såkaldt »datafangstproces« som den i hovedsagen omhandlede,

— opfylder betingelsen om, at disse handlinger skal udgøre en integrerende og væsentlig del af en teknisk proces, uagtet at de indleder og afslutter denne proces og indebærer en menneskelig indgriben

— opfylder betingelsen om, at disse reproduktionshandlinger udelukkende har til formål at muliggøre en lovlig brug af et beskyttet værk eller en anden frembringelse

— opfylder betingelsen om, at disse handlinger ikke må have en selvstændig økonomisk værdi, såfremt dels iværksættelsen af disse handlinger ikke gør det muligt at opnå en yderligere fortjeneste, der går ud over den, der opnås ved lovlig brug af det beskyttede værk, dels at de midlertidige reproduktionshandlinger ikke leder frem til en ændring af dette værk

2) Artikel 5, stk. 5, i direktiv 2001/29 skal fortolkes således, at såfremt de opfylder alle betingelserne i direktivets artikel 5, stk. 1, skal de midlertidige reproduktionshandlinger, der udføres under en såkaldt »datafangstproces« som den i hovedsagen omhandlede, anses for at opfylde betingelsen om, at reproduktionshandlingerne ikke må stride mod den normale udnyttelse af værket eller indebære urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.

Underskrifter